

riget, det formaaer jeg virkelig ikke at indsee. Naar man dernæst gjennemlæser § 22 i Fællesforfatnings-Udkastet, saa hedder det der, at naar der opstaaer Tvist mellem Fællesforfatningen og en enkelt Landsdeels Repræsentation om hvad der skal være fælles eller særligt, saa skal Regjeringen selv afgjøre det. Naar man nu tænker sig, at Rigsraadet tager Forfatningerne for de tre Landsdele — og i enkelte Sager vil der være Tale om fire Landsdeles Forfatninger — for sig og gjennemlæser dem, vil det finde, at de før ommeldte Anliggender for tvende Landsdeles Vedkommende ere betegnede som fælles, medens de i den tredie Landsdeels Grundlov — og vel at mærke i Kongeriget's — ere anførte som særlige; der vil da opstaae Rivninger og Uenigheder mellem Rigsraadet og de særlige Repræsentationer om hvad der skal være fælles og hvad særligt, og forsaavidt det virkelig skulde lykkes, hvad Gud forbyde, at Udkastet til Fællesforfatningen bliver ophøiet til Forfatningslov, saa har Regjeringen det fuldkommen i sin Magt at afgjøre Spørgsmaalet, og hvor den Afgjorelse vil føre hen, det viser os det hele Udkast. Jeg skulde derfor angaaende dette Punkt meget ønske at høre noget Nærmere af det høie Ministerium.

Endnu et Punkt skal jeg tillade mig at berøre. Blandt de Paragrapher, som fra Danmarks Riges Grundlov skulle overføres i den særlige Grundlov, findes §§ 64 og 70; § 64 siger: „ethvert Thing vælger selv sin Formand og den eller dem, der i hans Forsald føre Forsædet“, og § 70 bestemmer, at „ethvert af Thingene fastsætter de nærmere Bestemmelser, som vedkomme Forretningssgangen og Ordens Opretholdelse“. Men naar vi tage den saakaldte foreløbige Valglov, — der rimeligviis, dersom den bliver foreløbig, ogsaa vil blive endelig for mange Aar —, saa vil man see, at Ministeriet derigennem er, i et vist givet Tilfælde, betænkt paa at tage denne Ret fra den danske Rigsdag, idet Ministeriet vil tilskikke ethvert af Thingene en kongelig Commissarius istedetfor en Formand, som hvert Thing hidtil har havt Ret til at vælge, samt foreskrive en Forretningsorden, som Thingene, som sagt, ligeledes hidtil have havt Ret til selv at bestemme. Naar der skeer saadanne Forsøg, før vi

endnu komme til den tredie Vedtagelse, der skal indskrænke Danmarks Riges Grundlov, saa lover det ikke meget for Fremtiden, naar vi endeligen have vedtaget Forandringen. Dette er det tredie Punkt, hvorover jeg haaber Regjeringen ikke vil nægte en Forklaring; thi, som bemærket, det forekommer mig at være et meget stærkt Angreb paa det, som jeg troede Regjeringen tilligemed Rigsdagen var enig om at lade staae urørt.

Premierministeren: I Genhold til hvad jeg tillod mig at bemærke for det hoitagede Thing i forrige Session, skal jeg indskrænke mig til at omtale den sidste ærede Talers Bemærkninger, forsaavidt de angaae det, som foreligger, nemlig den nu 3die Gang foreslaaede Grundlovsbestemmelse; forsaavidt som han derimod tillige har udtalt en Dom over det Udkast til Fællesforfatning, som han anseer forat være Rigsdagen saaledes bekyndt, at man kan gaae ind paa en Drostelse deraf, skal jeg afholde mig deraf. Hvad nu angaaer det første Punkt, saa reducerer det, der her vedkommer os, sig til, om de Rettigheder, som bleve nævnte, nemlig Trykkefriheden, Forsamlings- og Foreningsfriheden, i Grundlovsudkastet kunne siges udtrykkeligt at være henførte til de særlige Anliggender. Jeg holder nu for, og det er hele Regjeringens Mening, at naar der omtales Justitsvæsenet, Politivæsenet med de øvrige nævnte Gjenstande, som skulle være særlige, saa ere ogsaa disse Friheder herunder indbefattede; dette er navnlig antaget fra Rigsdagens Side — idetmindste har den, saavidt jeg erindrer, selv frembragt den Affattelse af Paragraphen, som nu foreligger, og der kan saaledes efter min Mening heller ikke fornustigtviis herom reises Tvivl, naar man sammenholder de Forhandlinger, som fandt Sted, da denne Grundlovsbestemmelse blev vedtaget i den nu foreliggende Skikkelse, idet det daværende Ministerium ønskede Forandringerne forbeholdte og maaskee iværksatte i Henseende til disse Friheder, men at det netop blev anført fra alle Sider og vedtaget, at det skulde være særlige Anliggender. Jeg troer altsaa, at den Grund, som skulde søges i den ærede Talers Bemærkning til Styrke for ikke at ved-